

La humanitat ha traduït des de temps immemorial, i les reflexions sobre aquesta activitat es troben disseminades en infinitat de textos escrits, sobretot literaris. Des del precepte de Ciceró de no traduir «verbum pro verbo» fins a les teories modernes sobre la traducció, la pregunta crucial ha estat gairebé la mateixa: quina ha de ser la relació entre l'original i la seua traducció? Des de fora dels àmbits investigadors en traducció es pensa que només cal aplicar regles d'equivalència per a aconseguir l'objectiu proposat: traduir. Tanmateix, en la pràctica de la professió això és rigorosament inexacte. El procés de la traducció va molt més enllà de les restitucions mecàniques entre llengües, tot deixant un espai lliure per a la recreació —o creació interpretativa— de nous textos per a nous contextos i circumstàncies. Amb excepció d'algunes formes prèviament establertes o fixes, en traducció les equivalències són creacions; d'ací que traduir no signifiqui simplement transcodificar. Més que una activitat subsidiària, la traducció és absolutament necessària, encara que de vegades passe desapercibuda (cal dir que, en aquest número, cinc dels dotze articles són traduccions).

Amb el propòsit, doncs, d'aclarir alguns conceptes sobre el món de la traducció i de la literatura, encetem aquest segon volum monogràfic de la nova etapa del nostre Anuari. El lector advertirà que aquest número 9 incorpora alguns temes —els tres últims— que no tenen relació directa amb el tema central, però ha de saber que es tracta d'articles compromesos ben abans d'encetar aquesta etapa monogràfica. De tota manera, com va escriure l'insigne humanista valencià Joan Lluís Vives, «Les paraules son finites, i els sabers, infinits».

Joan Manuel Verdegall Cerezo
estiu del 1998